

Postojna, 20. junij 2017

IZJAVA SKUPŠČINE SKUPNOSTI OBČIN SLOVENIJE

UVOD in OBRAZLOŽITEV:

Skupnost občin Slovenije je vrsto let opozarjala in zahtevala, da se pripravi strateški dokument, ki bo odgovoril na nekaj ključnih vprašanj umeščanja lokalne samouprave ter opredeljiv razvojne prioritete države in občin na področju lokalne samouprave. Opozorila in zahteve so izhajale iz nujnosti preverjanja obstoječega stanja, saj je država vse od uvedbe lokalne samouprave in ustanovitve občin 1995 nanje prenašala vrsto nalog in obveznosti, spreminjali so se sistemi tako organiziranja in delovanja kot financiranja občin, pojavljale so se nove potrebe in pričakovanja občank in občanov,... Tako je bila 2015 je v razpravo dana in 2016 sprejeta Strategija razvoja lokalne samouprave v Sloveniji, ki pa je bila vse drugo, samo strateški dokument ne. Brez analitičnega preverjanja doseženega, brez pregleda stanja na področju nalog in pristojnosti občin, brez resnega preverjanja, kakšno je stanje sorazmernosti nalog in virov občin in brez razvojnega pogleda naprej, dokument ni mogel dobiti podpore skupnosti/združenj občin.

Na osnovi tega lani sprejetega dokumenta je pristojno ministrstvo za področje lokalne samouprave v tem letu pripravilo spremembe Zakona o financiranju občin, Zakona o lokalni samoupravi, se lotilo spreminjanja podprogramov, ki določajo izračun povprečnine. Sprememb se je lotilo v času, ko so lokalne skupnosti za vsaj 25 % podfinancirane glede na veljavno zakonodajo in, ko občine kot edini politični nosilci regionalnega razvoja tako rekoč nimajo dostopa do evropskih razvojnih sredstev glede na prejšnjo finančno perspektivo.

Teh sprememb se je ministrstvo lotilo na način kot se je lotilo priprave strategije. Brez analitičnega pregleda nalog v povezavi z obstoječimi viri financiranja, brez sprotnega in zdajšnjega preverjanja ustreznosti formule za prerazporeditev primerne porabe občinam, brez resnega pristopa k področju organiziranja in delovanja krajevnih skupnosti in mestnih četrti oz. vključevanja prebivalcev in prebivalcev v odločanje v ožjih skupnostih. Tako kot pri pripravi Strategije nismo dobili odgovorov na vprašanja, na čem temeljijo njihovi predlogi, tako teh odgovorov ni niti sedaj. Predlagane spremembe ne temeljijo na podatkih, analizah, temeljijo na razlogih, ki so vse drugo, samo analitični ne. Zato, ker smo skupnosti/združenja pogosto težki pogajalci, tako pri pogajanjih za višino povprečnine kot pri številnih drugih, za občine pomembnih vprašanjih, želi ministrstvo pristojno za področje lokalne samouprave to težo enostavno zmanjšati tako, da zmanjša težo in vrednost pogajanj za višino povprečnine. Ali uvesti tudi popolnoma brezkoristen, a birokratsko obsežen ukrep pridobivanja pooblastil za skupnosti/združenja občin.

Zato občine članice Skupnosti občin Slovenije na svoji Skupščini v Postojni, 20. junija 2017 zahtevamo:

- ★ da se nemudoma zaustavi sprejemanje tistih sprememb zakonodaje /Zakona o financiranju občin, Zakona o lokalni samoupravi, podprogrami/, ki predstavljajo pomemben poseg v organiziranje in financiranje občin in ne temeljijo na analitičnem pregledu zdajšnjega stanja;
- ★ da se ponovno ustanovi Ministrstvo za lokalno samoupravo

- ★ da se ponovno odpre Strategija razvoja lokalne samouprave in se ta pripravi tako, da bo prinašala odgovore na ključna vprašanja dosedanjega razvoja področja lokalne samouprave in odgovore na izzive občin v transformirajoči se družbi. Občine danes niso več občine iz 1995 ali 2000 ali 2010. Občine so vedno bolj zavezane k oblikovanju dolgoročnih razvojnih politik, iz katerih se bodo ali se že razvijajo novi produkti, nove storitve, novi modeli delitve in sodelovanja. Na takšne spreminjajoče izzive ni več mogoče odgovoriti z rešitvami iz preteklosti.
- ★ da se končno pripravi pregled vseh nalog in pristojnosti občin; vse so odraz potreb prebivalc in prebivalcev ne glede na to, da se ene imenujejo ali obvezne, zakonske, izvirne, prenesene, izbirne, lastne, državne,...
- ★ da se končno pristopi k analizi sistema financiranja občin, tako z vidika samega sistema kot z vidika sorazmernosti virov financiranja z nalogami, ki jih občine opravljajo.
- ★ da vlada nemudoma ustavi tekoče finančno obremenjevanje lokalnih skupnosti in pristopi k dogovoru, kako bo v naslednjih treh letih, glede na postopni dvig gospodarske rasti, nadoknadila ustvarjen manko financiranja lokalnih skupnosti, da bodo te lahko zagotavljale nemoteno izvajanja tekočih nalog in razvoj lokalnega okolja, s tem pa skladni razvoj celotne države.
- ★ da se končno ob predlaganju katerih koli novih rešitev preverijo učinki takšne nove rešitve, neposredni in posredni in, da se ne uveljavljajo rešitve, katerih edina dodana vrednost je dodatno administriranje in birokracija.
- ★ da se ne zmanjšuje standardov dialoga med državo in občinami tako na področju sistemske ureditve pogajanj za višino povprečnine kot drugod. Težavnost pogajanj, nezadovoljstvo z doseženim na eni ali drugi strani, je nesprejemljivo reševati tako, da princip pogajanj v sistemu popolnoma izničiš.
- ★ da ministrstvo pristojno za področje lokalne samouprave spoštuje na Vladi RS sprejeto Resolucijo o normativni dejavnosti, ki opredeljuje demokratične standarde vodenja dialoga med državo in občinam, na vseh tistih področjih, ki se tičejo občin; zadnja »usklajevanja« predlaganih zakonskih sprememb so vse drugo, samo usklajevanje ne.
- ★ da vlada nemudoma pristopi k formiranju razvoja pokrajin/regij v skladu z ustavnimi določili in s tem zagotovi regionalni razvoj in boljši dostop do evropskih razvojnih sredstev

Občine članice Skupnosti občin Slovenije zato pozivajo dr. Miroslava Cerarja kot predsednika Vlade RS, da ne dovoli zmanjševanje demokratičnih standardov na področju delovanja in vodenja dialoga med občinami in državo in, da uveljavi razmere, v katerih bodo občine partner v oblikovanju bodočega in uspešnega razvoja Slovenije.